ادامه از صفحه ۳

تحزب در ایران؛ حزب توده کجای کودتا ایستاده بود؟

... ما می‌دیدیم که آمریکا می‌خواهد بر نفت ایران دست بیندازد. آن روزها فقط ما این را می‌گفتیم و می‌گفتیم که خطر آمریکا، خطر وحشتناکی است. دراین‌حال این فکر برای‌مان پیش آمد که دست‌انداختن آمریکا بر نفت ایران از چه راهی است. ما عناصری را می‌دیدیم که بعدا همکار آمریکا درآمدند؛ مثل بقایی، حائری‌زاده، مکی و خلیل ملکی و مثل قسمتی از جنبش‌های بازار که بعدها جزء مخالفان دکتر مصدق درآمدند و با او مبارزه کردند. ما اینها را می‌دیدیم و در مجموع همین‌ها ما را به وحشت می‌انداخت که مبادا توطئه‌ای برای دست‌انداختن به تمام هستی نفتی ما باشد».

کیانوری در پاسخ به این پرسش که چرا حزب توده در ۲۸ مرداد در کنار مصدق نایستاد و از او حمایت نکرد، گفت که از اساس این موضوع نادرست است و آن را قبول ندارم: «این اتهامات تماما دروغ است. در پلنوم چهارم حزب ما ماده‌ای هست که در جریان مسائل دوران دکتر مصدق تنها من در هیئت اجرائی کمیته مرکزی در پشتیبانی از دکتر مصدق موضع درستی داشته‌ام؛ یعنی در آن ایام فقط من پافشاری می‌کردم که سیاست ما درباره دکتر مصدق نادرست است و باید آن را اصلاح کنیم. در تصمیماتی که در دوران نخست گرفته شد، در بسیاری موارد من مخالف بودم؛ ولی در مرکز حزب، تنها من نبودم و به‌تنهایی قادر نبودم مخالفتی داشته باشم؛ چراکه حزب ما همیشه مدافع نظر اکثریت است. به‌هرحال این اتهامات بی‌ربط است؛ چون من از شب ۲۶ مرداد تا روز ۲۸ مرداد، چهار بار به دکتر مصدق شخصا تلفن کردم و تمام جریان کودتا را دقیقا به او گزارش دادم؛ حتی روز ۲۸ مرداد به دکتر مصدق پیشنهاد کردیم کسانی را که برای پست‌های مهم انتخاب کرده‌اند، آدم‌های مطمئنی نیستند؛ حتی اسم دادیم که از بستگان خود او هم بودند و گفتیم ما آدم‌های مطمئنی داریم که پست‌های حساس را به آنها واگذار کنید. مصدق از ما واهمه داشت و به نیروی خودش در ارتش خیلی اعتماد داشت».

روایت بهروز از ندانم‌کاری حزب توده در ۲۸ مرداد

مازیار بهروز، مورخ برخلاف آنچه کیانوری در سال ۵۸ می‌گفت ماجرا را این‌طور نمی‌بیند و در گفت‌وگو با روزنامه «ایران» در سال ۱۳۹۲ گفت که حزب توده در جریان کودتای ۲۸ مرداد ندانم‌کاری کرد: «برعکس آنچه حزب ادعا می‌کرد که «کودتا را به ضد کودتا تبدیل خواهیم کرد»، نقش حزب توده در عمل به بی‌عملی و ندانم‌کاری شبیه بود تا چیز دیگری. دلایل این برخورد حزب را باید در دو رویداد جست‌وجو کرد. اول مشکل جناح‌بندی و رقابت‌های جناحی در درون حزب عملا تشکیلات حزبی را دچار فلج ساخته و امکان اتخاذ سیاست درست و ابتکار عمل را از حزب سلب کرده بود. من به این موضوع در کارهایم به اندازه کافی پرداخته‌ام و دیگر وارد جزئیات نمی‌شوم. دوم مشکل رابطه حزب با دولت دکتر مصدق بود. اگر حزب می‌توانست و می‌خواست کودتا را به ضد خودش تبدیل کند، باید رابطه حسنه‌ای با دولت می‌داشت؛ به این معنی که حزب نمی‌توانست در عین حمله به مصدق با دولت او چنان رابطه‌ای ایجاد کند که در زمان لازم به دفاع نظامی از آن بپردازد؛ بنابراین در نهایت باید گفت که برخورد حزب توده با کودتا به دلایل ذکرشده با ندانم‌کاری همراه بوده که در عمل به بی‌عملی آن منتهی شده است».

سرکوب حزب پس از کودتا

هر آنچه بود؛ پس از کودتای ۲۸ مرداد و سقوط دولت دکتر مصدق نه‌فقط مصدق و نهضت ملی‌شدن صنعت نفت دچار ضرر بسیاری شد؛ بلکه حکومت وقت برخورد سنگینی با اعضا و طرفداران حزب توده کرد. یروانند آبراهامیان براساس آنچه در نوشته‌های دونالد ویلبر، از مأموران سیا آمده، یکی از نخستین بخش‌های مهم نقشه سیا برای فردای کودتا را سرکوب حزب توده می‌داند: «سرکوب اصلی که از سوی پلیس و ارتش رخ داد، علیه حزب توده بود. در واقع آنها تشکیلات حزب توده را به کلی از بین بردند. سیا هم به شکل درخورتوجهی کمک کرد. آنها حتی فهرستی از کسانی را که باید دستگیر شوند، پیش از کودتا در دست داشتند. در گزارش ویلبر هم آمده که بلافاصله بعد از کودتا باید رفت سراغ این افراد که نام‌ها و آدرس‌های‌شان را در اختیار داشتند».

پس از کودتا ۲۷ نفر از اعضای سازمان نظامی حزب اعدام، گروه بزرگی از این افسران به حبس‌های مختلف محکوم شدند و برخی از آنها مانند محمدعلی عمویی از همان زمان تا پیروزی انقلاب در زندان ماندند. در واقع اعدام ۲۷ نفر از افسران توده‌ای، اصلی‌ترین بخش اعدام‌های سیاسی بعد از ۲۸ مرداد است و به‌جز این ۲۷ نفر، تنها دو غیرنظامی اعدام شدند؛ یکی حسین فاطمی، وزیر امور خارجه و سخنگوی دولت مصدق و دیگری مرتضی کیوان، تنها عضو حزب توده. پس از برخورد به‌شدت سنگین حکومت حزب توده تا مدت‌ها نتوانست فعالیت مؤثری داشته باشد تا آنکه بعد از چند سال دوباره به واسطه رخدادهای سیاسی تأثیرات خود را به جای گذاشت که ادامه بازخوانی سرنوشت حزب توده را در شماره آتی پرونده «تحزب در ایران» می‌خوانید.

بندهای قانونی کاهش تعهدات در برجام

ایران برجام را نقض نکرده

شرق: اولین گام عملی ایران در راستای کاهش تعهدات هسته‌ای‌اش طبق برجام به بار نشست و ایران از سقف تولید ۳۰۰ کیلوگرم اورانیوم غنی‌شده با غنای ۳.۵ درصد گذشت. این خبر عصر روز دوشنبه توسط وزیر خارجه ایران نیز اعلام شد. طبق برجام ایران باید اورانیوم غنی‌شده خود را زیر سقف ۳۰۰ کیلوگرم نگه دارد و مازاد آن را از کشور خارج کند. در دوره‌ای که ایران به تمام تعهداتش در برجام عمل می‌کرد، میزان اورانیوم مازاد فروخته شده یا در کشور عمان نگهداری می‌شد، اما با عدم اجرای برجام توسط دیگر شرکا و خروج آمریکا از برجام، ایران تصمیم گرفت به برخی تعهداتش وفق برجام پایان دهد. طبق برجام هر عضوی می‌تواند از تعهداتش بکاهد و این نقض برجام نیست.

محمدجواد ظریف در همین راستا نوشته است: «ایران توافق هسته‌ای برجام را نقض نکرده است». ظریف با اشاره به خروج آمریکا از برجام و استناد ایران به پاراگراف ۳۶ در به‌جریان‌انداختن ادامه مسیر، نوشت: ما ضمن محفوظ‌بودن حقوقمان، به کشورهای ۲+E۳ [سه کشور اروپایی، چین و روسیه] چند هفته فرصت دادیم. ما پس از ۶۰ هفته نهایتا دست به اقدام زدیم. وزیر امور خارجه کشورمان تصریح کرد، به محض آنکه کشورهای اروپایی به تعهدات خود عمل کنند، ایران متقابلا اقدامات معکوس به عمل خواهد آورد.

طبق برجام، بندهای ۳۶ و ۳۷ به «سازوکار حل‌وفصل اختلافات» می‌پردازد که بندهای مورد استناد ایران است. در بند ۳۶ آمده است: «چنانچه ایران معتقد باشد که هر یک یا کلیه اعضای گروه ۵+۱ تعهدات خود را طبق این برجام رعایت ننموده‌اند، ایران می‌تواند موضوع را به منظور حل‌وفصل به کمیسیون مشترک ارجاع نماید؛ به‌همین‌ترتیب، چنانچه هر یک از اعضای گروه ۵+۱ معتقد باشد که ایران تعهدات خود را طبق برجام رعایت نکرده است، هر یک از دولت‌های گروه ۵+۱ می‌تواند اقدام مشابه به عمل آورد. کمیسیون مشترک ۱۵ روز زمان خواهد داشت تا موضوع را فیصله دهد، مگر اینکه این زمان با اجماع تمدید شود. متعاقب بررسی کمیسیون مشترک، چنانچه هر عضو معتقد باشد که موضوع پایبندی فیصله نیافته است، می‌تواند موضوع را به وزیران امور خارجه ارجاع دهد. وزیران ۱۵ روز مهلت خواهند داشت تا موضوع را فیصله دهند، مگر اینکه این زمان با اجماع تمدید شود. پس از بررسی کمیسیون مشترک، به موازات (یا به‌جای) بررسی در سطح وزیران، عضو شاکی یا عضوی که اجرای تکالیفش زیر سؤال بوده است می‌تواند درخواست نماید که موضوع توسط یک هیئت مشورتی که متشکل از سه عضو خواهد بود (یکی از سوی هر یک از طرف‌های درگیر در اختلاف و طرف سوم مستقل) بررسی شود. هیئت مشورتی می‌بایست نظریه غیرالزام‌آوری را درخصوص موضوع پایبندی ظرف ۱۵ روز ارائه نماید. چنانچه، متعاقب این فرایند ۳۰ روزه موضوع فیصله نیابد، کمیسیون مشترک در کمتر از پنج روز نظریه هیئت مشورتی را با هدف فیصله موضوع بررسی خواهد کرد. چنانچه موضوع کماکان به نحو مورد رضایت طرف شاکی فیصله نیافته باشد و چنانچه طرف شاکی معتقد باشد که موضوع، مصداق «عدم پایبندی اساسی» می‌باشد، آنگاه طرف مقابل می‌تواند موضوع فیصله‌نیافته را به‌عنوان مبنای توقف کلی و یا جزئی اجرای تعهداتش وفق برجام قلمداد کرده و/ یا به شورای امنیت سازمان ملل متحد ابلاغ نماید که معتقد است موضوع مصداق «عدم پایبندی اساسی» به‌شمار می‌آید».

همچنین در بند ۳۷ آمده است «متعاقب دریافت ابلاغ طرف شاکی، به نحو مشروح در فوق، به همراه توضیحی از تلاش‌های توأم با حسن‌نیت آن‌طرف برای طی فرایند حل‌وفصل اختلاف پیش‌بینی‌شده در برجام، شورای امنیت سازمان ملل متحد می‌بایست منطبق با رویه‌های خود درخصوص قطع‌نامه‌ای برای تداوم لغو تحریم‌ها رأی‌گیری نماید. چنانچه قطع‌نامه فوق‌الذکر ظرف ۳۰ روز از تاریخ ابلاغ به تصویب نرسد، آنگاه مفاد قطع‌نامه‌های سابق شورای امنیت سازمان ملل متحد مجددا اعمال خواهند شد، مگر اینکه شورای امنیت سازمان ملل متحد به نحو دیگری تصمیم‌گیری نماید. در چنین صورتی، این مفاد درخصوص قراردادهایی که بین هر طرف و ایران یا افراد و نهادهای ایرانی قبل از تاریخ اعمال آنها امضا شده باشد، دارای اثر عطف به‌ماسبق نیست. مشروط به این‌که فعالیت‌های صورت‌گرفته وفق اجرای این قراردادها منطبق با این برجام و قطع‌نامه‌های قبلی و فعلی شورای امنیت باشد. شورای امنیت سازمان ملل متحد، با ابراز نیت خود برای جلوگیری از اجرای دوباره مفاد در صورتی که موضوعی که منجر به ابلاغ شده در مدت مقرر حل‌وفصل گردیده باشد، دیدگاه‌های طرف‌های اختلاف و هرگونه نظریه صادره توسط هیئت مشورتی را ملحوظ خواهد داشت. ایران بیان داشته است که چنانچه تحریم‌ها جزئا یا کلا مجددا اعمال شوند، ایران این امر را به منزله زمینه‌ای برای توقف کلی یا جزئی تعهدات خود وفق این برجام قلمداد خواهد کرد».

واکنش‌های خارجی در پی عبور ذخایر اورانیوم ایران از مرز ۳۰۰ کیلوگرم

آمریکا: ایران با آتش بازی می‌کند

*دونالد ترامپ: آنها می‌دانند که چه‌کار می‌کنند، می‌دانند که با چه چیزی بازی می‌کنند و من فکر می‌کنم که آنها با آتش بازی می‌کنند. بنابراین هیچ پیامی به‌هیچ‌وجه برای ایران ندارم.

کاخ سفید

*کاخ سفید گفته که ترامپ با امانوئل مکرون، رئیس‌جمهور فرانسه، در تماسی تلفنی درباره این مسئله گفت‌وگو کرده است.

همچنین کاخ سفید در بیانیه‌ای مدعی شد که ایران قبل از حصول برجام هم مفاد آن را نقض کرده است! محمدجواد ظریف، در صفحه شخصی خود در توییتر در واکنش یک‌کلمه‌ای به این بیانیه که در آن آمده است: «ایران پیش از انعقاد برجام هم در حال نقض آن بود!»، نوشت: «جدی؟»

*جان بولتون، مشاور امنیت ملی آمریکا، نیز در پیامی توییتری مدعی شد که عبور ذخایر اورانیوم غنی‌شده ایران از مرز ۳۰۰ کیلوگرم می‌تواند تلاشی برای دستیابی به تسلیحات هسته‌ای باشد.

*مایک پمپئو، وزیر امور خارجه آمریکا، هم در صفحه توییتر خود مدعی شد که ایران با برنامه هسته‌ای خود جامعه بین‌المللی و امنیت منطقه را تهدید می‌کند و حکومت ایران گام‌های جدیدی برای پیش‌بردن بلندپروازی‌های هسته‌ای‌اش برداشته است.

اتحادیه اروپا

اتحادیه اروپا هم در واکنش به عبور ایران از حد تعیین‌شده در برجام برای ذخیره اورانیوم از تهران خواست تا از این اقدام خود بازگردد و تأکید کرد: تا زمان پایبندی ایران به برجام به تعهدات خود عمل می‌کنیم.

آلمان

*در همین رابطه یک منبع در وزارت امور خارجه آلمان گفت که کشورش از اینکه ایران از حد تعیین‌شده خود در برجام برای ذخیره اورانیوم غنی‌شده عبور کرده است، به‌شدت احساس نگرانی می‌کند. وی افزود: ما از ایران می‌خواهیم که از این اقدام خود بازگردد و بیش از این توافق هسته‌ای را تضعیف نکند.

روسیه

* میخائیل اولیانوف، نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی وین: این تنها یک انحراف از تعهدات داوطلبانه این کشور ذیل برجام محسوب می‌شود، اما به‌هیچ‌عنوان ناقض پیمان عدم اشاعه هسته‌ای نیست و همچنین ارتباطی با ساخت سلاح‌های هسته‌ای ندارد. نکته این است که این مسئله حاصل تصمیم آمریکا مبنی‌بر تحریم صادرات اورانیوم با غنای کم ایران است.

*سرگئی لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه، خواستار خویشتن‌داری تهران شد.

فرانسه

*امانوئل مکرون از ایران خواست تا ذخیره اورانیوم غنی‌شده خود را کاهش دهد و گفت که پاریس گام‌هایی برای تضمین بهره‌مندی ایران از منافع اقتصادی برجام برمی‌دارد. مکرون در بیانیه‌ای از اینکه ایران از محدوده تعیین‌شده طبق برجام فراتر رفته است، ابراز نگرانی کرد و از تهران خواست تا از «اقداماتی که اجرای تعهدات هسته‌ای‌اش ذیل این توافق را تضعیف می‌کند» پرهیز کند.

چین

* گنگ شوانگ، سخنگوی وزارت خارجه چین، در واکنش به عبور ذخایر اورانیوم غنی‌شده ایران از مرز ۳۰۰ کیلوگرم، عنوان کرد که ریشه این مسئله در فشارهای آمریکا خلاصه می‌شود.

تحلیل رسانه‌های خارجی از اقدام تازه ایران در قبال برجام

آینده برجام چه می‌شود

رسانه‌های مختلف از زوایای مختلف به بررسی اقدام ایران در عبور از محدودیت ذخایر اورانیوم غنی‌شده پرداخته‌اند، اما نوعی ابهام در آینده کوتاه‌مدت و بلندمدت توافق به‌طور خاص و رابطه ایران با غرب به‌طورکلی در تحلیل‌های آنها مشترک به نظر می‌رسد. از دید این رسانه‌ها، اقدامات بعدی طرف‌های مختلف ماجرا، یعنی ایران، اروپا و آمریکاست که نشان می‌دهد پیامدهای واقعی این تصمیم چه خواهد بود. از دید بسیاری از این تحلیلگران، این اقدام در این مرحله به‌خودی‌خود و به‌لحاظ فنی قدمی قابل‌بازگشت و کنترل‌شده است تا اروپا را به اقدام وادارد؛ اما گام‌های بعدی ممکن است جدی‌تر باشد. از دید آنها و به‌طور بالقوه، این اقدام ممکن است در نهایت به پایان برجام منجر شود یا فعال‌کننده اقدامات جدی‌تر در راستای آن باشد.

The Guardian

گاردین: قدرت‌های اروپایی در مقابل فراخوان‌ها برای تحریم ایران پس از تخطی از توافق مقاومت می‌کنند

«در این مرحله اروپا بیشتر روی این متمرکز است که از افزایش سطح غنی‌سازی ایران جلوگیری کند تا بالاتر از ۳.۷ درصد نرود. این میزان برای تأمین سوخت یک نیروگاه هسته‌ای تجاری کافی خواهد بود. ایران گفته است در هفتم جولای این کار را خواهد کرد. دونالد ترامپ این اقدام را به‌عنوان باج‌گیری هسته‌ای محکوم کرده است».

«تهران بر این باور است که اروپا می‌تواند برای تقویت تجارتی که در طول سال گذشته فروپاشیده است، بیشتر از این اقدام کند. تهدید تحریم‌های ثانویه ایالات متحده تقریبا تمام مؤسسات اروپایی، شامل بانک‌ها را از تجارت با ایران برحذر داشته است».

FP

فارن‌پالیسی: ایران واقعا چقدر به بمب نزدیک است؟

«کارشناسان می‌گویند این بیشتر یک اقدام نمادین است تا قدمی واقعی به سمت رسیدن به یک سلاح هسته‌ای. گرچه اغلب موافق‌اند که ایران تخصص و ظرفیت این را دارد که روزی چنین ابزاری را بسازد؛ اما مشخص نیست که تهران چنین قصدی داشته باشد یا اصلا چنین کاری را لازم ببیند. کلسی دون‌پورت، مدیر سیاست‌های منع گسترش تسلیحات در «مؤسسه کنترل تسلیحات»، می‌گوید: «این جهشی به سمت یک بمب هسته‌ای نیست. این اقدامی محاسبه‌شده است و برای این طراحی شده که در مذاکرات با اروپایی‌ها، روسیه و چین برای رفع تحریم، اهرمی به دست بیاید».

INDEPENDENT

ایندیپندنت: ایران با تخطی از محدودیت غنی‌سازی اورانیوم، راهبرد ناکام ترامپ در حرکت در محدوده خطر را نشان می‌دهد

«تخطی ایران بار دیگر به این سؤال‌ها می‌افزاید که آیا راهبرد ایالات متحده اهداف اعلام‌شده‌اش را پیش می‌برد یا نه: بردن ایران، به‌عقب‌راندن برنامه هسته‌ای‌اش، و محدودکردن گسترش تجهیزات موشکی‌اش. به نظر هم نمی‌آید که ایران به آمدن پای میز مذاکره نزدیک‌تر شده باشد. رهبر معظم ایران، [آیت‌الله] علی خامنه‌ای، هفته گذشته گفت‌وگو با ایالات متحده را رد کرد، ممکن است [این ردکردن] برای همیشه باشد.

علاوه بر این، کانال‌های محدود دیپلماسی با ایران که برای مسائل کلیدی وجود داشتند هم تخریب شده‌اند. مقامات غربی به ایندیپندنت گفته‌اند حذف معافیت‌ها از تحریم‌های انرژی که ایالات متحده سال گذشته اعمال کرده بود، گفت‌وگوهای آرام و در جریانی را خفه کرد که دیپلمات‌های فرانسوی و اتحادیه اروپا پیش می‌بردند. این گفت‌وگوها حول محور برنامه موشکی ایران و حمایتش از گروه‌های مسلح در سراسر خاورمیانه بوده است».

Bloomberg

بلومبرگ: ریسک شکاف با اروپا برای ایران با تخطی از محدودیت توافق هسته‌ای

«صنم وکیلی، استادیار ارشد برنامه خاورمیانه و آفریقای شمالی چتم‌هاوس می‌گوید این اقدام توسط مقامات به‌دقت تنظیم شده است و به خودی خود خطرناک نیست، چون قابل بازگشت است. موضوع کنش و واکنش و اتفاقاتی است که بعد می‌افتد. این قدم در راهی است که ممکن است شیبی لغزنده باشد». «طرف‌های اروپایی با تصمیم سال گذشته رئیس‌جمهور دونالد ترامپ برای خروج از توافق چندملیتی مخالفت کردند، توافقی که بنا بود توسعه برنامه هسته‌ای ایران را در قبال کاهش تحریم‌ها محدود کند؛ اما تا اینجا در شکل‌دهی به راه‌های مؤثر در حفظ روابط اقتصادی که از سیستم بانکی ایالات متحده و تحریم‌هایی که ترامپ برگرداند، ناکام بوده‌اند. «هم‌زمان آنها از ایران خواسته بودند به پایبندی به توافق ادامه دهد، با دانستن اینکه هرگونه نقض توافق، رهبران اروپایی را در موقعیت سختی در رابطه با مقامات ایالات متحده قرار خواهد داد».

SLATE

اسلیت: توافق ایران سرانجام شروع به فروپاشی کرده است

«درحالی‌که این مرحله مهم آغاز شده، دولت ترامپ خود را در وضعیت عجیبی قرار داده است که در آن از ایران می‌خواهد به مفاد توافقی پایبند باشد که خود ایالات متحده آن را ترک کرده است. دولت حتی با منطقی پیچیده مدعی شده اقدامات ایران نشان داد چرا ترامپ حق داشت از ابتدا به این توافق بدبین باشد. نکته اصلی این است که با همه محدودیت‌های این توافق، ایران تازمانی‌که ترامپ آن را ترک کرد، به مفادش پایبند بود.ترامپ مدعی است که ایران «همان کشوری نیست» که در آغاز کار او بود. او حق دارد. ایران در سال گذشته مشخصا نسبت به منافع و متحدان ایالات متحده در منطقه تهاجمی‌تر و خشن‌تر عمل کرده است و علامت چندانی از تمایل به بازگشت به میز مذاکره با دولت ترامپ نشان نمی‌دهد.در نگاهی روبه‌عقب، بسیار جالب است که توافق ایران، لااقل به شکلی، تا همین‌جا هم دوام آورده است. فروپاشی نهایی‌اش ممکن است بسیار سریع‌تر فرابرسد».

cbc.ca

سی‌بی‌سی: ایالات متحده چه پاسخی می‌تواند به اولین تخطی ایران از توافق هسته‌ای نشان دهد

«رابرت آینهورن، مذاکره‌کننده هسته‌ای با ایران که تقریبا از زمان رئیس‌جمهور ریچارد نیکسون روی مسئله منع گسترش تسلیحات هسته‌ای کار کرده است، می‌گوید: «در مرحله اول، تخطی از محدودیت ذخیره مسئله بزرگی نیست؛ اما تخطی مهم‌تر در پایان این دوره ۶۰روزه در هفتم جولای فرامی‌رسد و آن آزمون واقعی‌تری است.

او می‌گوید دولت [آمریکا] احتمالا می‌داند که این تهدید جدی‌تری است از عبور از محدودیت ذخیره. ایران احتمالا اشاره کرده است که انگیزه‌اش برای عدم رعایتی که دوشنبه رخ داد، چه بوده است. وزیر خارجه این کشور این حرکت را «بازگشت‌پذیر» توصیف کرد.

توماس کانتریمن، معاون سابق وزیر خارجه در حوزه امنیت بین‌الملل و منع گسترش تسلیحات، می‌گوید: می‌توانید انتظار داشته باشید که کاخ سفید و آقای بولتون... این را به‌عنوان شاهدی برای این ارائه کنند که ایران برنامه فعال تسلیحاتی هسته‌ای دارد که البته این‌طور نیست».

ادامه از صفحه ۴

تضعیف قوه توسعه

البته آثاری که در THPDIQ198 بررسی می‌شوند، ماهیت اثر اولیه را دارند و آثار القایی در این شاخص محاسبه نمی‌شود. در صورت احتساب اثر القایی که روی بعد انباشتی یا توسعه‌سازی در عمل تمرکز دارد، صدمه به زمین‌های کشاورزی یک منطقه، روی کل اقتصاد و بخش‌های دارای پیوند پسین و پیشین با آن نیز تاثیر خواهد گذاشت. در زمینه عملکرد سازمان‌های نظامی-انتظامی یک اثر مثبت و یک اثر منفی مشاهده می‌شود که اثر مثبت مربوط به برخورد با قاچاق سوخت یا سازمان‌های مافیاگونه غیرمولد و اثر منفی مربوط به حاکمیت قانون و برخورد خشونت‌آمیز با زنان و دختران است. در زمینه سازمان اجرائی، مسئله تخصیص ارز هفت هزارتومانی برای ثبت‌نام حج ۹۸ که با نرخ ارز حاکم در بازار آزاد فاصله بسیاری دارد، روی زیرشاخص تبعیض از شاخص یادگیری اجتماعی اثر می‌گذارد و در طرف دیگر، اخذ مالیات از سکه هم اثر توزیعی مناسبی دارد که باعث می‌شود در صورت اعمال نرخ مناسب، انگیزه‌های سفته‌بازانه کاهش یابد و هم اثر تخصیصی می‌تواند داشته باشد؛ یعنی اگر نرخ اعمالی به اندازه‌ای مؤثر باشد که سود انتظاری حاصل از سفته‌بازی با سکه را تا حد سود دیگر فعالیت‌ها بکاهد، آنگاه تخصیص منابع از این عرصه به عرصه‌های دیگر رخ می‌دهد. هرچند مسئله نااطمینانی نسبت به آینده و تورم شدید حاکم بر اقتصاد ایران از یک طرف و بازدهی بالا در موارد بحرانی، از احتمال تحقق این اثر تخصیصی می‌کاهد.

منبع: مؤسسه اندیشه و پژوهش طرح هزاره پاسارگاد

کوتاه دیپلماسی

واکنش مشاور ظریف به ادعای نتانیاهو درباره ایران

• **ایسنا:** مشاور وزیر امور خارجه ایران در پیامی توییتری به ادعای نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی درباره فعالیت هسته‌ای ایران واکنش نشان داد. بهزاد صابری، مشاور ظریف، در پاسخ به سخنان اخیر نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی که به عبور ذخایر اورانیوم غنی‌شده ایران از مرز ۳۰۰ کیلوگرم واکنش نشان داده بود، از هشتگ «گستاخی» استفاده کرد. بنیامین نتانیاهو روز گذشته گفته بود: اسرائیل به ایران اجازه تولید تسلیحات هسته‌ای را نخواهد داد. من از تمام کشورهای اروپایی این را می‌خواهم، به تعهداتتان عمل کنید، شما متعهد شدید به محض اینکه ایران از توافق هسته‌ای تخطی کند، تحریم‌های خودکار شورای امنیت را اعمال کنید. من به شما می‌گویم این کار را انجام دهید، فقط انجامش دهید. این ادعای رژیم صهیونیستی علیه ایران در حالی مطرح می‌شود که مقامات رسمی کشورمان بارها تأکید کرده‌اند برنامه هسته‌ای ایران هدف دستیابی به تسلیحات هسته‌ای را دنبال نمی‌کند. وزیر امور خارجه کشورمان روز گذشته در توییتر خود با تأکید بر اینکه ایران توافق هسته‌ای برجام را نقض نکرده است، در تبیین علت این امر، به پاراگراف ۳۶ برجام اشاره کرده است.